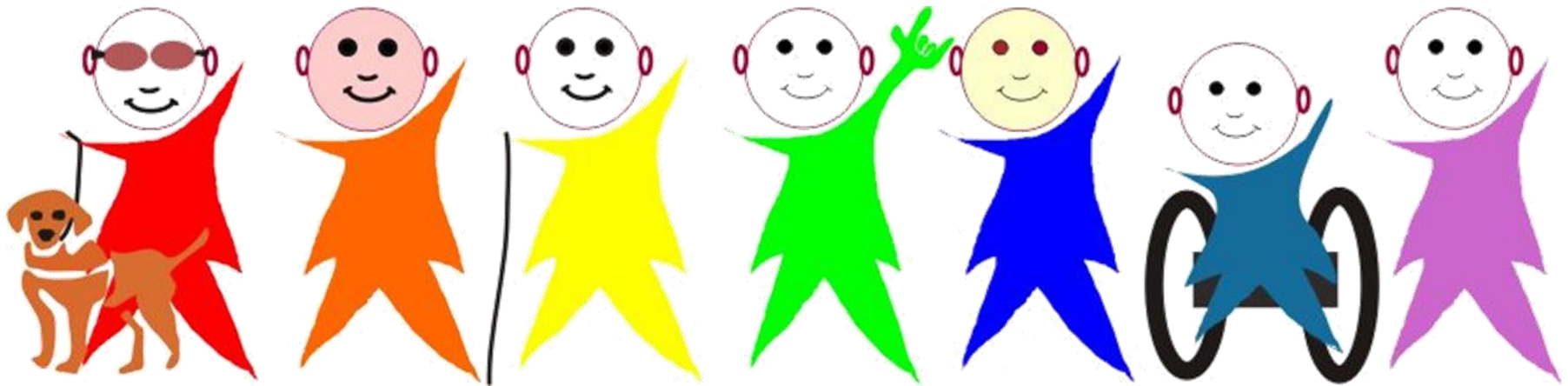

မသန်စွမ်းမှုနှင့် ကမ္ဘာသုံးပုံစံ
(ယူနီဗာဆယ်ဒီဇိုင်း)ဆိုသည်မှာ

Understanding on Disability and Universal Design

နေလင်းစိုး
အမှုဆောင်ဒါရိုက်တာ
မြန်မာနိုင်ငံ မသန်စွမ်းသူများ ရှေ့ဆောင်အဖွဲ့ (မီလီ)

မသန်စွမ်းသူ လူဦးရေ

- ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ ၁၅% (သန်း ၁၀၅၀ ခန့်)သည် မသန်စွမ်းသူများဖြစ်ကြသည်။
- မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေ၏ ၄.၆% (၂.၃ သန်းခန့်)သည် မသန်စွမ်းသူများဖြစ်သည်။
- ရန်ကုန်မြို့တော်လူဦးရေ၏ ၃.၄% (၃ သိန်းကျော်)သည် မသန်စွမ်းသူများ ဖြစ်သည်။

၂၀၁၁ ခုနှစ် - မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာ ကမ္ဘာ့အစီရင်ခံစာ
၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်အကြောင်းအရာနှင့်လူဦးရေသန်းခေါင်စာရင်း

- အသက်အရွယ်၊ ကျား/မ၊ လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ ပညာတတ်/ပညာမဲ့၊ ဆင်းရဲ/ချမ်းသာ အလွှာမရွေး၊ နေရာဒေသတိုင်းတွင် မသန်စွမ်းသူများ ရှိနေသည်။
- မသန်စွမ်းသူမရှိသည့် ရွာ/ရပ်ကွက်၊ မြို့နယ်၊ တိုင်းနိုင်ငံဆိုတာ မရှိပါ။
- လူသားတွေ ရှိနေသရွေ့ ရှိနေမည်၊ ပပျောက်အောင် လုပ်လို့မရ၊ မဖြစ်နိုင်ပါ။
- မသန်စွမ်းဖြစ်ပွားနှုန်းတွေ လျော့နည်းလာအောင် တဘက်က ဆောင်ရွက်ရမှာဖြစ်သလို အခြားတဘက်မှာလည်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် မသန်စွမ်းဖြစ်လာတဲ့သူတွေကို လူ့ဂုဏ်သိက္ခာရှိစွာ ဘဝရပ်တည်၊ လှုပ်ရှားသွားလာနိုင်အောင် စီမံဆောင်ရွက်ပေးရမှာ ဖြစ်ပါသည်။

What is Disability?

မသန်စွမ်းမဆိုတာ ဘာလဲ

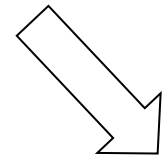
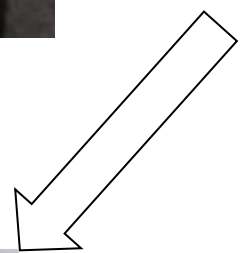

အများ
ပြည်သူသုံး
နေရာများ

What is Disability?
Where is Disability?

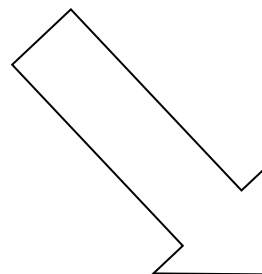
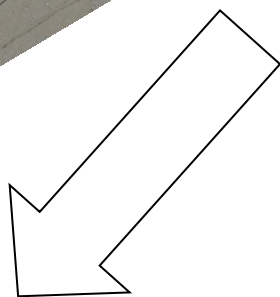

Unchangeable

Changeable

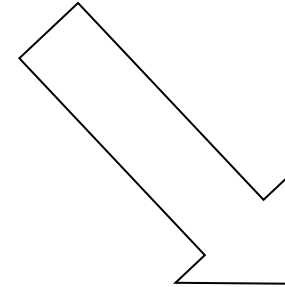
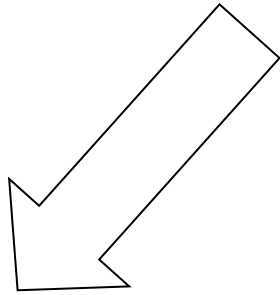

Unchangeable

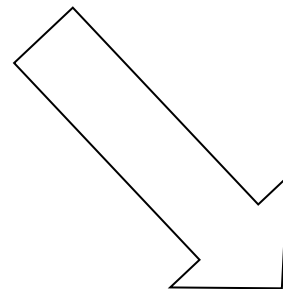
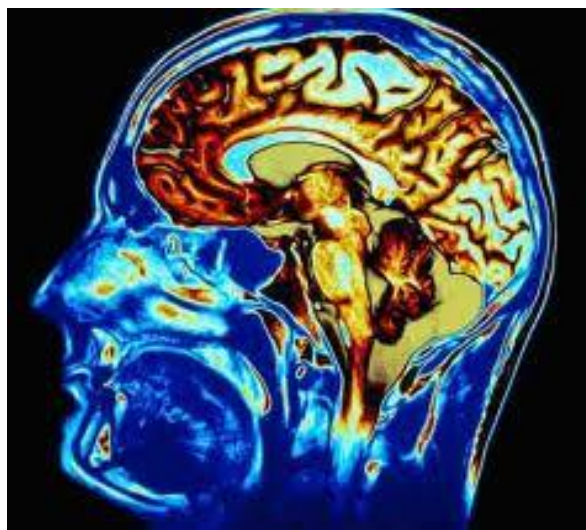
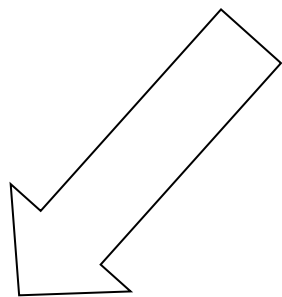

Changeable

11/5/2018

မသန်စွမ်းမှု = ကိုယ်ခန္ဓာချို့ယွင်းမှု + အတားအဆီး

Disability = Impairment + **Barrier**

Ability = Impairment + **Barrier-free**

Impairments

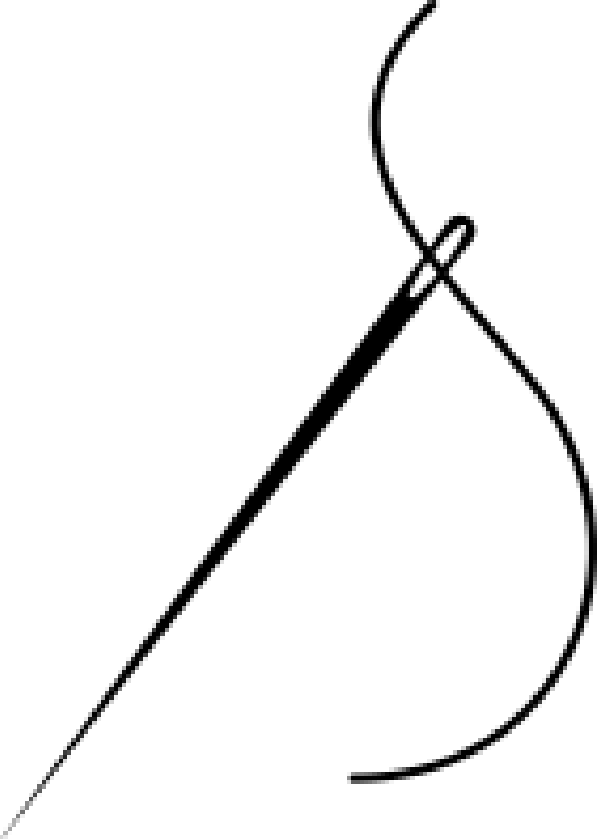
- ကိုယ်အင်္ဂါချို့ယွင်းအားနည်းမှု Physical Impairment
 - အမြင်အာရုံချို့ယွင်းအားနည်းမှု Visual Impairment
 - အကြားအာရုံ ချို့ယွင်းအားနည်းမှု Hearing Impairment
 - ဉာဏ်ရည်ချို့ယွင်းအားနည်းမှု Intellectual/ Mental Impairment
 - ချို့ယွင်းအားနည်းမှုတစ်ခုထက်ပ Multiple Impairments

Barriers that restrict or limit the Participation of PWDs in Society

- ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အတားအဆီး
- Physical Barrier (inaccessible public buildings, products, etc.)
 - သဘောထားခံယူချက်ဆိုင်ရာ အတားအဆီး
 - Attitudinal Barrier (negative attitude towards disability)
- မူဝါဒဆိုင်ရာ အတားအဆီး
- Policy Barrier (discriminatory policies, laws, etc.)

Universal Design ဆိုသည်မှာ

- လူတိုင်း လက်လှမ်းမီ အသုံးပြုနိုင်သော အရာများကို ဖန်တီးဖော်ဆောင်ခြင်း။
 - လူတိုင်း ပါဝင်လှုပ်ရှား သွားလာအသုံးပြုနိုင်သော ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဖော်ဆောင်ခြင်း။
 - လူတိုင်း လက်လှမ်းမီ ရယူအသုံးပြုနိုင်သော ဝန်ဆောင်မှုများကို ပြင်ဆင်ထားခြင်း။
 - လူတိုင်းကို တန်းတူအကျိုးပြုပြီး ခွဲခြားမှုမရှိသော မူဝါဒများကို ပြဌာန်းကျင့်သုံးခြင်း။
 - တနည်းအားဖြင့် မသန်စွမ်းသူများ၊ စွမ်းဆောင်ရည် မတူကွဲပြားသူများ၊ သွင်ပြင်လက္ခဏာ အမျိုးမျိုးရှိသူများ လက်လှမ်းမီ ရယူ အသုံးပြုနိုင်သော ပတ်ဝန်းကျင်၊ ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများနှင့် ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများကို ဖန်တီး ပြုလုပ်ခြင်း။
-
- Creating the things that can be used by everybody.
 - Other word: Creating the environments, communications and products that are accessible to people with a wide range of abilities, disabilities, and other characteristics.

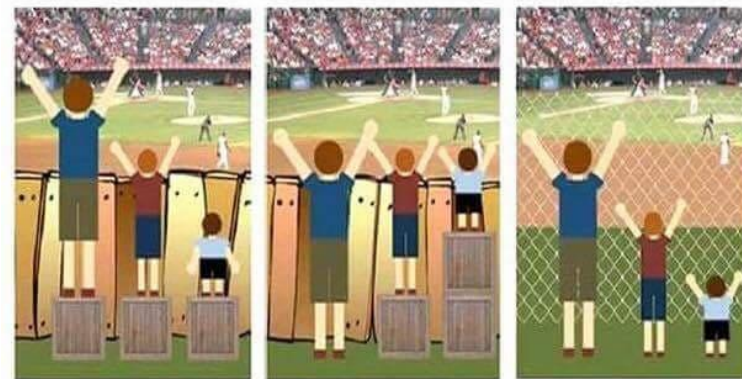

Universal Design ၏ အခြေခံမူများ

- **Equitable Use, not equal.** မျှခြေရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်း
- **Simple, Accessible and Intuitive Use.**
အသုံးပြုရလွယ်ကူခြင်း၊ လက်လှမ်းမီရယူအသုံးပြုနိုင်ခြင်း
- **Low Physical Effort and Comfortable Use.** အင်အား
အသုံးပြုမှု နည်းပါးပြီး သက်တောင့်သက်သာ
အသုံးပြုနိုင်ခြင်း။
- **Safety in Use.** အန္တရာယ်ကင်းစွာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်း

နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်း

- ကနဦး ဂျပန်ပြည်တွင် ငလျင်များကြောင့် Product များကို User Convenience ဖြစ်ရန် ပိုမိုဆောင်ရွက်လာကြ။
- အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၌ မသန်စွမ်းသူများအတွက် Barrier-Free Standard Designs ကို အီလီနွိုက်တက္ကသိုလ်က သုတေသနပြုလုပ်ပြီး ထုတ်ပြန်ခဲ့။ Universal Design ၏ အစ ကနဦး အုတ်မြစ်ဖြစ်။
- အမေရိကန်ပြည် ပိုးချဲ့လ်ဘတ်စကက်ဘောအသင်း ထူထောင်သူ Dr. Timothy သည် ၁၉၆၀ နှောင်းပိုင်းကာလများမှစတင်ပြီး ဗိသုကာ ဒီဇိုင်းအစီအမံများတွင် မသန်စွမ်းသူများအတွက် ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်ရေး လှုပ်ရှားမှုများကို နိုင်ငံတကာအထိ ကျယ်ပြန့်လာအောင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့။
- တပြိုင်တည်းတွင် ဗြိတိသျှဗိသုကာပညာရှင်များကလည်း မသန်စွမ်းသူများအတွက် ဒီဇိုင်းများ အစီအစဉ်ကို ထုတ်ပြန် ဆောင်ရွက်လာခဲ့။

- ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်၊ တောင်ကိုရီးယား၊ တရုတ်နိုင်ငံများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ ဘေဂျင်းမြို့တွင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး "ထုတ်ကုန်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် စံပြုအပ်သော ဘုံထားရှိရမည့် ဒီဇိုင်းများ - Common Design Standards for a wide range of Products and Services" ချမှတ်ရန် ကော်မတီတစ်ခု ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လာခဲ့။
- ဆက်လက်ပြီး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စံနှုန်းများအဖွဲ့ (International Organization for Standardizations)၊ အီလက်ထရောနစ်နည်းပညာဆိုင်ရာ ဥရောပကော်မတီ (European Committee for Electrotechnical Standardization) နှင့် နိုင်ငံတကာ အီလက်ထရောနစ်နည်းပညာဆိုင်ရာ ကော်မရှင် (International Electrotechnical Commission) တို့က ပိသုကာဒီဇိုင်းနှင့် ထုတ်ကုန်များအတွက် စံပြုအပ်သော စံနှုန်းများကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်လာခဲ့ကြ။

Universal Design အတွက် ဆောင်ရွက်ရမည့် နယ်ပယ်များ

- Built Environments (အဆောက်အဦးများ၊ လမ်းများ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍများ)
- Communication Ways (ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းပုံစံများ)
- Products (ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများ)
- Services (ဝန်ဆောင်မှုများ)
- Policies (မူဝါဒများ)

Universal Design အတွက် တာဝန်ရှိသူများ

- လူတိုင်းတွင် တာဝန်ရှိသည်။ ထပ်ဆင့်၍
- Policy makers
- Architects,
- Product Designers,
- Engineers,
- Service Providers and
- Environmental Design Researchers တို့တွင် ပိုမို၍ တာဝန်ရှိသည်။

ဘက်များနှင့်
Universal Design
ကဏ္ဍတို
လေ့လာတင်ပြခြင်း

Building and Entrance Space

အဆောက်အဦးနှင့်
ဝင်ပေါက်များ

လက်ရှိအခက်အခဲ

ဖြေရှင်းနည်း

ဖြေရှင်းနည်း

Information and Service Counter

သတင်းအချက်အလက်နှင့်
ဝန်ဆောင်မှုကောင်တာ

Existing Problem

Solution

Digital Information Board

ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းဖြင့်

သတင်းအချက်အလက်ပေးခြင်း

Existing Problem

Without Audio System

Solution

With Audio System

Information Leaflets and Forms

သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ
ပန်းဖလက်များ၊ ဖောင်ပုံစံများ

Existing Problem

Standard Bank

FROM THE DESK OF THE DIRECTOR TRANSFER SERVICES MANAGER
MR. SAM JONAH KBE
Tele: 27-73-270-1400
Fax: + 27-86-602-9066
PHYSICAL ADDRESS: 9TH FLOOR STANDARD BANK
CENTRE 5 SIMMONDS STREET JOHANNESBURG
2001 SOUTH AFRICA

DATE: _____

FULL NAME: _____

OTHER NAMES: _____

FULL ADDRESS: _____

TEL: _____ FAX: _____

EMAIL: _____

ACCOUNT COORDINATES: _____

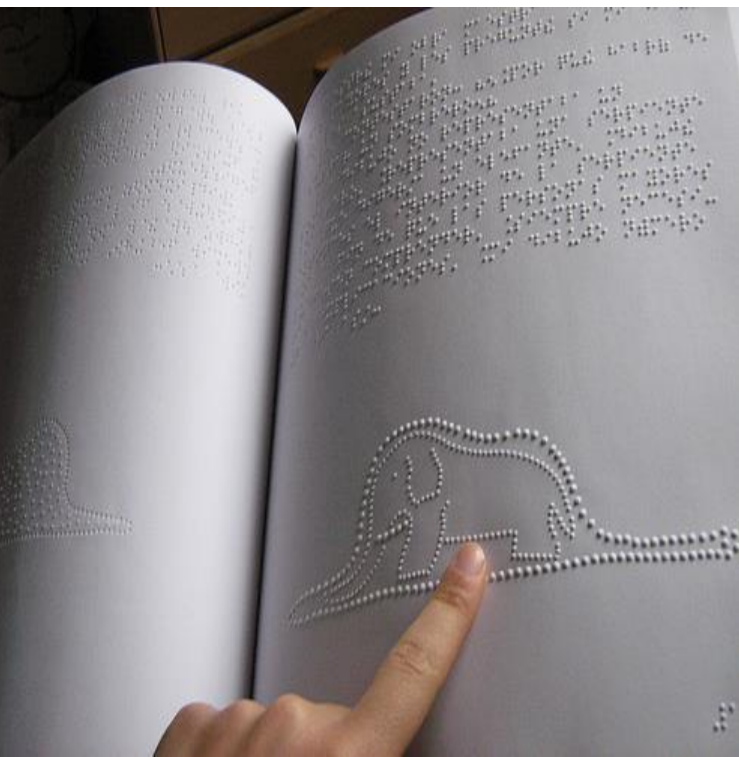
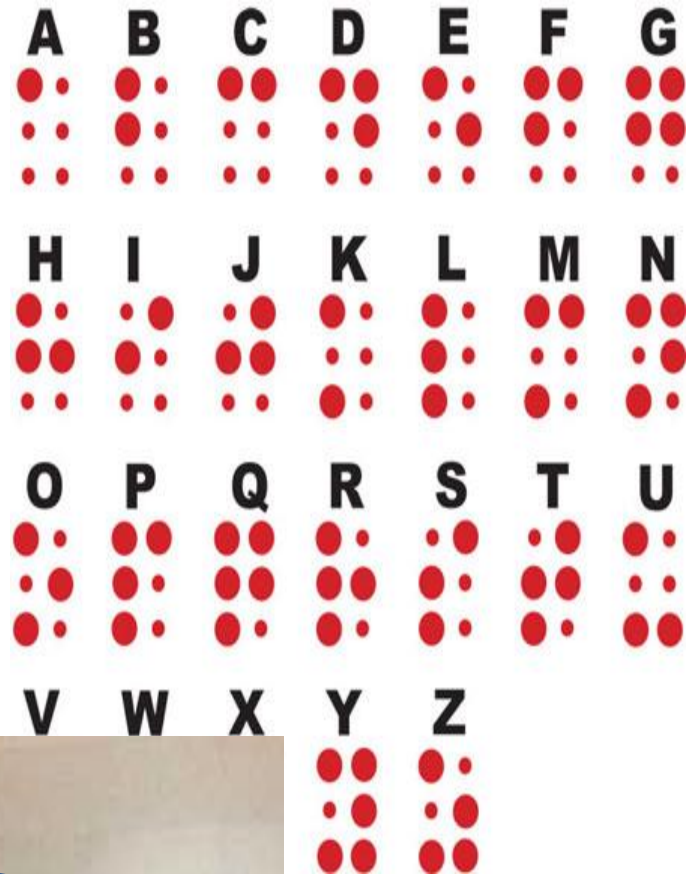
BRIEF DESCRIPTION OF COMPANY/INDIVIDUAL

SIGNATURE _____ DATE _____

Please carefully fill this form and scan it back to us to further your claim

Solution

ATM Card and Machine

ငွေထုတ်စက်နှင့် အော်အမ်ကဒ်

Existing Problem

Solution

Existing Problem

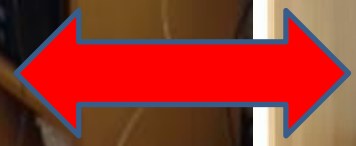
Solution

Equipment

လုပ်ငန်းသုံး ပစ္စည်းများ

Existing

Solution

Toilet

သန့်စင်ခန်းများ

Existing Problem

Existing Problem

Checklist for Inclusive Banking

မသန်စွမ်း ဖောက်သည်များ
အဆင်ပြေစေရေးအတွက်
စစ်ဆေးသည့် အစီအစဉ် ထားရှိမှု

အခြား နယ်ပယ်ကဏ္ဍများကိုလည်း အလားတူ စဉ်းစားဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

- အစိုးရရုံးများ၊ လွှတ်တော်အဆောက်အဦများ၊ မဲရုံများ၊ တရားရုံးများ၊
- စာသင်ကျောင်းများ၊ ဆေးရုံ/ဆေးခန်းများ၊
- အများသုံး သန့်စင်ခန်းများ၊
- ပလက်ဖောင်းများ၊ လူကူးမီးပွိုင့်များ၊ လူကူးကုန်းကျော်တံတားများ၊
- သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ယာဉ်/ရထားများ၊ လေဆိပ်များ၊ ဘူတာရုံများ၊ ဆိပ်ကမ်းများ၊
- အားကစားကွင်းများ၊ အားကစားရုံများ၊
- ဈေးဝယ်စင်တာများ၊ စားသောက်ဆိုင်များ၊
- ပန်းခြံများ၊ ရုပ်ရှင်ရုံများ၊ ကဏ္ဍတံရုံများ၊ အပန်းဖြေနေရာများ၊ ပြတိုက်များ၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဖျော်ဖြေရေးနေရာများ စသည်။

ကျေးဇူးတင်ပါတယ်

